

HAYDAR KARATAŞ
Gece Kelebeği
Perperik-a Söe

HAYDAR KARATAŞ 1973 yılında, Tunceli'nin Hozat ilçesine bağlı Haçeli köyünde doğdu. Köyünde okul olmadığından, henüz altı yaşındayken, babası onu sırtına alıp, 1938 yılında askeri kıışla olarak kullanılmış bir binada bulunan yatılı okula götürdü. O zamana kadar yalnızca Zazaca konuşan Karataş, burada Türkçe öğrendi. İstanbul, Kocasınan Lisesi'nde okudu. Bir yandan da lokantalarda bulaşıkçılık, tekstil atölyelerinde çıraklık yaptı. Aynı yıllarda sol fikirlerle tanıştı ve dört kez gözaltına alındı. 1992 yılında tutuklanarak Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde on yıl, dört ay hapis yattıktan sonra, 2002 yılının Haziran ayında, Gebze Cezaevi'nden tahliye edildi ve ülke dışına çıktı.

2003 yılından beri İsviçre'de yaşamaktadır. Fribourg Üniversitesi'nde bir yıl, lise denklik eğitimi gördü. Daha sonra Zürih Üniversitesi'nin Psikoloji Bölümü'ne kaydoldu, ancak ekonomik nedenlerle okulu bırakmak zorunda kaldı. Hamallık, temizlikçilik, yoksul ülkeler için kullanılmış giysi toplama gibi işlerde çalıştı. Halen Luzern Yüksek Okulu'nun Sosyal Kültür Bölümü'nde okumaktadır.

İletişim Yayınları 1478 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 205

ISBN-13: 978-975-05-0770-0

© 2010 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2010, İstanbul

EDITÖR Belce Öztuna - Aylin Aydın

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hasan Deniz

DÜZELTİ Begüm Güzel

BASKI ve CİLT Sena Ofset

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloglu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HAYDAR KARATAŞ

Gece Kelebeği Perperik-a Söe

i l e t i Ő i m

(...)

Sonunda annemle kendimize daha güvenli bir yer bulduk. Yeni evimiz bir söğütlüktü. Annem, meşe dallarını ve evden getirdiği bir palası da yere sermişti. Bazı zamanlar gündüzleri de bu yeni yuvamızdan çıkmıyorduk. Annem iki küçük dalı birbirine bağlayarak ince söğüt dallarından bir bebek ördü bana. Çok güzel bir bebektir, yapraklardan elbiseler giydirdik. Otlardan saçlar taktık başına. Tütün yaprakları gibi sararmış iki meşe yaprağından bir etek giydirdik bebeğimize. Annem, benimle konuşur gibi bebeğimizle konuşuyordu. Bebeğe isim aradık. Türkçe’de “Gece Kelebeği” anlamına gelen “Perperik-a Söe” ismini verdik. Bu ismi neden verdiğimiz ben de bilmiyorum. Sanırım, bebeğimize giydirdiğimiz eteğin sarımsı iki meşe yaprağının kelebek kanatları gibi durmasındandı. Annem bana anlattığı tüm masalları, artık Perperik-a Söe’ye anlatıyordu. Ve annem söğüt dallarından bu yeni evimizde hep masallar anlattı. Masal anlatırken, Perperik-a Söe’nin annemi nasıl can kulağıyla dinlediğine bakar, şaşardım.

(...)

Kumandan,

“Çözün!” demiş, çözmüşler Çavdar’ı. Ne var ki, Çavdar kalkmamış ayağa, şaşkınca etrafındaki jandarma çemberine bakmış. Bakıp durmuş kendisini görmek için birbirinin üstüne yığılmış asker kalabalığına. Sanki, o an etrafında dizilen jandarma alayı değil de, sıra sıra karlı dağlarmış. Sanki gökyüzünden bir insan kümesinin içine düşmüş de, düştüğü yerde öylece kalakalmış. Bir kıpırtı bekler gibiymiş. Etrafını çepeçevre sarmış bu asker yığnında bir kıpırtının olması için adeta yalvarıyormuş. Çıt yokmuş. Bulutlar dahi durmuş durduğu yerde. Dönüp, Doğık’a bakmış. Ne olur, beni bu yalnızlığın içinde bırakıp gitme der gibiymiş. Musahibi Hüseyin’e bakmış. Kimse anlamamış ne düşündüğünü. Bakışları, soğuk karların kestiği çıplak ayağına takılmış. Üstüne başına bakmış, göğsünden yarı yarıya kopmuş, öylece sallanan teneke madalyasına gitmiş eli.

Duymamış kumandanın emrini. Bir teneke gaz yağı dökmüş tepesinden aşağı, hiç kıpırdamamış. Doğık’ın gözleri kararmış, Çavdar Hüseyin’in yere yayılmış siyah bir nokta gibi yitip gittiğini görmüş.

Bir alev topu insan çemberinin içinde dönmüş, çılgınlık atmış, yer gök sarsılmış. Bulutlar birbirine girmiş. Dönmüş, alevden bir bulut kümesi nasıl dönerse gökyüzünde, öyle dönmüş. Bağırılmış, “Ulan,” demiş, “ulannn...” İmdat istemiş. Alev almış bir gece kelebeği nasıl kendisini yakan ateşin etrafında dönerse öyle dönmüş, yanık bir et kokusu almış Deşt Ovası’nı.